

TÜRKİYE

PLASTİK SEKTÖR İZLEME RAPORU

2016 / Ağustos

PAGEV

YÖNETİCİ ÖZETİ

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Eylül ayı ara dönem küresel ekonomik görünüm raporunda daha önce 2016 için yaptığı % 3'lük küresel büyüme tahminini % 2,9'a düşürmüş, 2017 büyüme tahminini de 0,1 puan indirerek % 3,2'ye çekmiştir. OECD'nin gelişmiş ülkelerin büyük bölümü için yaptığı büyüme tahminlerini aşağı indirdiği görülmektedir. Özellikle ABD ekonomisi için 2016 büyümesinde yapılan 0,4 puanlık aşağı yönlü revizyon dikkat çekmektedir. İngiltere'nin AB'den ayrılma kararı almasının ekonomi üzerinde 2017 yılında önemli ölçüde baskı yaratacağını öngören OECD, İngiltere'nin gelecek seneye ilişkin büyüme tahminini de 0,1 puan düşürmüştür.

Genel olarak bakıldığında; 2015 yılında küresel ekonomik büyümeyi aşağı çeken faktörlerin 2016 yılında da devam etmesi beklenirken, 2016 yılında küresel büyümenin sürdürülebilirliğinin sağlanması temel hedef olarak alınmaktadır. Yükselen ve gelişmekte olan ekonomiler zorlu şartlarla karşı karşıya olup, jeopolitik tansiyonlar küresel ekonominin zorluklarını artırmaktadır. 2016 yılında küresel ekonomiyi etkileyecek üç ana faktör; FED'in parasal normalleşmesi, Çin ekonomisinin seyri ve istikrarsız seyreden emtia fiyatlarıdır.

Türkiye ekonomisi 2016 yılının 2. çeyreğinde ivme kaybetmiş ve bir önceki yılın aynı dönemine göre % 3,1 oranında büyümekaydetmiştir. Yılın ilk yarısında ise büyüme oranı yıllık bazda % 3,9 düzeyinde gerçekleşmiştir. Türkiye ekonomisi talep kaynaklı büyümesine devam ederken, kamunun büyümeye desteğinin arttığı izlenmektedir.

Plastik mamul iç pazar tüketiminde ve dolaylı ihracatta sağlanan artış, 2016 yılının 8 ayında da plastik mamullerde üretim artışının motoru olmuştur. Bu dönemde özetle;

Türkiye, 2016 yılında kırılganlık riski taşıyan ekonomilerin başında gelmektedir. Yüksek cari açık, enflasyon artışı, artan finansman ihtiyacı Türkiye ekonomisinin 2016 yılında da karşılaşacağı riskler arasında görülmektedir.

Sektörün 2023 ihracat vizyonu, kimya sektörü için hedef alınan 50 Milyar dolarlık ihracat hedefinin en az 17 milyar dolarını gerçekleştirmektir. Bu düzeyde bir ihracatın gerçekleştirilmesi için sektörün büyümesine paralel olarak, katma değeri büyük mamuller üretim ve ihracatına yoğunlaşması, birim ihrac fiyatlarını gelişmiş ülkeler ortalaması olan 4,5 \$/kg'a çıkarması, artan sorunlarının çözümünün dışında, yatırım teşviklerinden de azami ölçüde yararlanması gerekmektedir.

1. EKONOMİK DURUM

1.1. DÜNYA EKONOMİSİ

Bu dönemde, Türkiye ekonomisini etkilemesi beklenen başlıca gelişmeler şunlardır;

- ✓ Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Eylül ayı ara dönem küresel ekonomik görünüm raporunda daha önce 2016 için yaptığı % 3'lük küresel büyüme tahminini % 2,9'a düşürmüş, 2017 büyüme tahminini de 0,1 puan indirerek % 3,2'ye çekmiştir. OECD'nin gelişmiş ülkelerin büyük bölümü için yaptığı büyüme tahminlerini aşağı indirdiği görülmektedir. Özellikle ABD ekonomisi için 2016 büyümesinde yapılan 0,4 puanlık aşağı yönlü revizyon dikkat çekmektedir. İngiltere'nin AB'den ayrılma kararı almasının ekonomi üzerinde 2017 yılında önemli ölçüde baskı yaratacağını öngören OECD, İngiltere'nin gelecek seneye ilişkin büyüme tahminini de 0,1 puan düşürmüştür.

Tablo – 1 OECD Büyüme Tahminleri (%)

	2015	2016	2017
Dünya	3,1	2,9	3,2
ABD	2,6	1,4	2,1
Japonya	0,5	0,6	0,7
İngiltere	2,2	1,7	1,0
Almanya	1,5	1,8	1,5
Fransa	1,2	1,3	1,3
Çin	0,6	0,8	0,8
Hindistan	6,4	6,5	6,2
Brezilya	7,6	7,4	7,5
	-3,9	-3,3	-0,3

Kaynak: OECD

- ✓ OECD zayıf talep koşullarının küresel ticareti baskı altında bıraktığını ve bu durumun gerek bu yıl gerekse önümüzdeki yıllarda üretim faaliyetlerini sınırlayan bir unsur olarak etkili olmaya devam edeceğini belirtmiştir.
- ✓ İkinci çeyrekte bir önceki çeyreğe kıyasla % 0,3 oranında büyüyen Euro Alanı ekonomisinin üçüncü çeyrekte de bu düzeye yakın oranlarda bir büyüme kaydettiği öngörülmektedir. Euro alanında, ekonomik toparlanmanın ılımlı olmakla birlikte istikrarlı bir seyir izlediği, para politikasının desteği ile iç talebin ekonomiye katkısının sürdüğü

görülmektedir. Ayrıca, olumlu finansman koşullarına ve iç talepteki iyileşmeye bağlı olarak şirket kârlılıklarının arttığı, bu durumun da yatırımlarda toparlanmayı beraberinde getirdiği belirtilmiştir. Bununla birlikte, bölge ekonomisindeki toparlanmanın zayıf dış talep koşulları ve İngiltere'nin AB'den ayrılma kararı almasının yarattığı belirsizlik gibi faktörler nedeniyle baskı altında kalmaya devam edeceği vurgulanmaktadır.

- ✓ Diğer taraftan, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings, eylül ayı Küresel Ekonomik Görünüm (GEO) raporunda, gelişmiş ülkelerin ekonomilerinde son aylarda aşağı yönlü risklerin arttığı belirtilirken, siyasi risklerin küresel büyüme görünümünü tehdit ettiğini belirtmektedir. Fitch, birçok ülkede popülizmin ilgi görmeye başladığını, siyasi şoklarla ilgili risklerin özel sermaye görünümüne olumsuz etkisinin arttığını belirtmektedir. Raporda ayrıca, dünya genelinde merkez bankalarının güçlü büyüme yaratma kapasitelerinin azaldığı vurgulanmaktadır.
- ✓ Fitch, ülkelerin bu yılki büyüme tahminlerine de yer verirken, ABD'nin 2016 büyüme öngörüsünü aşağı yönlü revize etmiştir. Buna göre, Fitch, ABD ekonomisinin bu yıl % 1,4 büyüyeceğini tahmin etmiştir.
- ✓ Petrol sektöründeki düzenlemeler, zayıf dış talep ve dolardaki erken değer artışının endüstri talebinde rol alması nedeniyle, bu yıl ABD'nin gayri safi yurtiçi hasılasında 2009'dan beri en düşük yıllık büyüme oranı görüleceği tahmin edilmektedir.
- ✓ Fitch, gelişmiş ülkelerin ekonomik görünümünün "düşük büyüme" ile tarif edilebileceğini belirtmekte ve bu ülkelerin 2016-2018 yılları arasındaki büyümelerinin 2011-2015 dönemindeki yüzde 1,5'lik yıllık büyüme oranından daha iyi olmayacağını tahmin etmektedir.
- ✓ Hızla düşen ihracat karşısında Çin'de özel sektör yatırımlarının rağbet gördüğüne dikkat çekilen Fitch raporunda, ülkenin büyüme oranında istikrar yakalaması yönündeki çabaların da hız kazandığı vurgulanmaktadır.
- ✓ İthalattaki sıkılaştırma, ücret ayarlamaları ve mali sıkılaştırma nedeniyle Rusya'da yerel talebin geçen yıl düştüğü, ancak Rusya ekonomisinin bu yıl istikrara kavuşabileceği öngörülmektedir.
- ✓ Brezilya'da Cumhurbaşkanı Dilma Rousseff 'in görevden alınmasının ardından yerine geçen yeni liderliğin mali reformlar üzerindeki ilgiyi yenilediğinin belirtildiği Fitch raporunda, bunun ülkede güven ortamını destekleyeceği ve ekonomide istikrara yardımcı olacağı belirtilmektedir.
- ✓ OPEC, petrol üretimini kısıtlama kararı almıştır. Buna göre, halihazırda 33,2 milyon varil olan OPEC üyelerinin günlük ham petrol üretiminin 32,5-33,0 milyon varil düzeyine indirilmesi hedeflenmektedir. Bu durum, petrol fiyatlarını arttırıcı etki yapacaktır.
- ✓ FED, faiz artırımına gitmek için koşulların güçlendiğini ancak, ekonominin iyileştiğine dair daha fazla işaret görmek istediğini belirterek faiz oranlarını değiştirmemiştir. Yapılan açıklamalar, FED'in Aralık ayında faiz artıracığına dair beklentileri desteklemektedir.

Genel olarak bakıldığında; 2015 yılında küresel ekonomik büyümeyi aşağı çeken faktörlerin 2016 yılında da devam etmesi beklenirken, 2016 yılında küresel büyümenin sürdürülebilirliğinin sağlanması temel hedef olarak alınmaktadır.

Yükselen ve gelişmekte olan ekonomiler zorlu şartlarla karşı karşıya olup, jeopolitik tansiyonlar küresel ekonominin zorluklarını artırmaktadır. 2016 yılında küresel ekonomiyi etkileyecek üç ana faktör; FED'in parasal normalleşmesi, Çin ekonomisinin seyri ve istikrarsız seyreden emtia fiyatlarıdır.

1.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye ekonomisi 2016 yılının 2. çeyreğinde ivme kaybetmiş ve bir önceki yılın aynı dönemine göre % 3,1 oranında büyümekaydetmiştir. Yılın ilk yarısında ise büyüme oranı yıllık bazda %3,9 düzeyinde gerçekleşmiştir. Türkiye ekonomisi talep kaynaklı büyümesine devam ederken, kamunun büyümeye desteğinin arttığı izlenmektedir.

Temmuz'da sanayi üretimi takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre yıllık bazda % 4,9 oranında daralmıştır. Budönemde imalat sanayiinde kaydedilen % 6,5'lik düşüş dikkat çekmiştir. İmalat sanayi PMI endeksi Eylül'de 48,3 düzeyinde gerçekleşmiştir. Endeks 50 eşik düzeyinin altındaki seyrini sürdürerek sektörde üretim faaliyetlerinde yavaşlamanın kesintisiz yedi aydır devam ettiğini göstermiştir.

TÜFE'nin son iki ayda beklentilerden olumlu bir performans sergilemesiyle yıllık enflasyon Eylül ayı itibarıyla % 7,28 seviyesine kadar gerilemiştir. Bu dönemde Yİ-ÜFE'de yıllık enflasyon %1,78 ile Nisan 2013'ten bu yana en düşük düzeyinde gerçekleşmiştir.

Temmuz ayında ihracatta yaşanan düşüşün ardından Ağustos ayında gözlenen toparlanma olumlu bir gelişme olarak kayda geçmiştir. 2016 yılının 8 ayında kümülatif ihracat 93,3 milyar dolar, ithalat 130,9 milyar dolar, dış ticaret açığı 37,6 milyar dolar ve ihracatın ithalatı karşılama oranı da % 71,3 olarak gerçekleşmiştir. Avrupa Birliği'nin ihracattaki payı artış göstermiştir.

Yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı % 3,4, imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı % 94,4, yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı % 3,4 ve orta yüksek teknoloji ürünlerin payı ise % 30,9 olarak gerçekleşmiştir.

Buna karşılık, yüksek teknoloji ürünlerin imalat sanayi ithalatı içindeki payı %16,4 dür. İmalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı % 84,5 yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi

ürünleri ithalatı içindeki payı % 16,4, orta yüksek teknolojili ürünlerin payı ise % 44 olarak gerçekleşmiştir.

Yurt içine yönelik doğrudan yatırımlardaki yıllık bazda izlenen ivme kaybı devam etmektedir. Emtia fiyatlarının dış ticaretrakamları üzerindeki olumlu etkisi azalarak da olsa devam etmektedir. Rusya'yla olan ilişkilerdeki normalleşme eğiliminin de katkısıyla önümüzdeki dönemde dış ticaret performansındaki ılımlı seyrin devam edeceği ve OPEC anlaşması sonrası toparlanması beklenen petrol fiyatlarının yanı sıra mevsimsel faktörlerin Ekim ayında enflasyon üzerinde yukarı yönlü baskı yaratabileceği tahmin edilmektedir.

23 Eylül 2016 günü Moody's, Türkiye'nin uzun vadeli yabancı para cinsinden tahvillerine verdiği kredi notunu Baa3 (Negatif) konumundan Ba1 (Durağan) konumuna indirmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nin bugün itibarıyla önde gelen üç reyting kuruluşundan aldığı yabancı para cinsinden uzun vadeli kredi notları şöyledir:

Tablo – 2 Uluslararası Reyting Kuruluşlarının Türkiye Uzun Vadeli Kredi Notları

Reyting kuruluşu	Ülke Notu	Yatırım Eşiği (BBB – veya Baa3)
Standard and Poor's (S&P)	BB (negatif)	Eşiğin altında
Moody's	Ba1 (durağan)	Eşiğin altında
Fitch Rating	BBB- (negatif)	Tam eşikte

Moody's yaptığı not indiriminin gerekçelerini; Türkiye'nin zaten yüksek düzeyde olan dış finansman ihtiyacına bağlı risklerde görülen artış ve geçmişte borç birikimini çözmeye yarayan büyüme ve kurumsal yapıda ortaya çıkan zayıflama olarak açıklamıştır. Kuruluş, görünümün (durağan) olarak gösterilmesinin gerekçesini de ekonominin büyük ve esnek olması ve kamu maliyesinde devam eden güçlü disiplin olarak vurgulamıştır. Kuruluş açıklamasında; kamu mali disiplininin tersine dönmesi, yabancı fon akımlarında ani ve hızlı terse dönüşler, kurumsal yapıda ortaya çıkacak bozulma veya siyasal risklerin tahminlerin ötesinde artmasının kredi notunu aşağı yönlü etkileyeceğini belirtmektedir.

Fitch Ratings ise yayınladığı raporda; Türkiye'nin ekonomisinin gelecek birkaç yılda ivme kazanacağını ve enflasyonun düşeceğini öngörmektedir. Fitch tahminine göre, Türkiye'de gayri safi yurtiçi hasılanın 2016'da % 3, gelecek yıl % 3,2, 2018'de ise % 3,5 artması öngörülmektedir. Ayrıca, Türkiye'de enflasyonun 2016 da % 7,9, 2017'de % 7,7, 2018'de de % 7,5 olması beklenmektedir.

Açıklanan son Orta Vadeli Programa göre Türkiye'nin 2016 yılında % 3,2 2017 yılında % 4,4 ve 2018 yılında da % 5 büyümesi planlanmaktadır.

2016 yılında Türkiye ekonomisindeki gelişimi etkileyecek en önemli faktörler; Büyümenin dış talepten çok iç talep artışından kaynaklanacağı, iç talep artışının ise kamu harcamalarına bağlı olacağı, ihracattaki artışın AB ekonomisindeki toparlanma, Çin ekonomisindeki büyüme ve bölgesel risklere bağlı olacağı tahmin edilmektedir.

Politik ve ekonomik riskler, 2016 yılında Türkiye ekonomisindeki büyümenin planlanandan daha alt seviyelerde gerçekleşeceğini göstermektedir. Türkiye, 2016 yılında kırılganlık riski taşıyan ekonomilerin başında gelmektedir. Yüksek cari açık, enflasyonun düşürülememesi, büyüme hızındaki yavaşlama, artan finansman ihtiyacı ve sıcak para çıkışı, Türkiye ekonomisinin 2016 yılında da karşılaşılabilecek riskler arasında görülmektedir.

2016 yılında da Türkiye ekonomisinde iç talebin büyümenin itici gücü olması beklenmektedir. Sektörler açısından iç talebin ekonomik büyümeye katkısında beklenen artışın yanı sıra emtia fiyatlarındaki düşük seyir, AB ülkelerindeki toparlanma eğilimi ve İran'a yönelik yaptırımların kaldırılması 2016 yılına ilişkin olumlu gelişmeler olarak dikkat çekmektedir. Öte yandan, Rusya ve Orta Doğu ülkeleri başta olmak üzere ihrac pazarlarındaki sorunlar, jeopolitik gelişmeler ve finansal piyasalarda gözlenebilecek oynaklıklar başlıca risk unsurlarıdır.

Özellikle döviz kurlarında yaşanan dalgalanmalar maliyetleri artırmak suretiyle sektörlerin kırılganlığını artıran bir unsur olarak öne çıkmaktadır. 2016 yılının 2015'e benzer şekilde sektörler açısından büyümeden ziyade risklerden kaçınılmaya odaklanılan bir yıl olacağı öngörülmektedir.

(Kaynaklar: T.İş Bankası ve Akbank Ekonomik Yayınlar, Kalkınma Bakanlığı, TÜİK)

Tablo –3Türkiye'ninBaşlıca Ekonomik Göstergeleri

		2014	2015	2016
GSYH	Milyar \$	799,0	789,4	350,5 (Haziran Sonu)
Büyüme Oranı	%	2,9	4,0	3,9 (Haziran Sonu)
TÜFE	%	8,2	8,8	7,29 (Eylül Sonu)
ÜFE	%	6,4	5,7	1,78 (Eylül Sonu)
İşsizlik Oranı	%	10,4	10,3	10,9(Haziran Sonu)
İhracat	Milyar \$	157,6	143,9	93,3 (Eylül Sonu)
İthalat	Milyar \$	242,2	207,2	130,9 (Eylül Sonu)
Dış Ticaret Açığı	Milyar \$	-84,6	63,3	-37,6(Eylül Sonu)

Karşılama Oranı	%	65,1	69,5	71,3(Eylül Sonu)
Cari İşlemler Dengesi	Milyar \$	-46,5	- 32,2	-289(TemmuzSonu)
Cari Açık / GSYH	%	-5,8	- 4,5	
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-1,3	-1 ,3	
Toplam Borç Stoku	Milyar TL	614,1	612,1	710,9 (Ağustos Sonu)
USD / TL	TL	2,3290	2,9207	3,0031 (Eylül Sonu)
EURO / TL	TL	2,8297	3,1867	3,3578 ((Eylül Sonu)

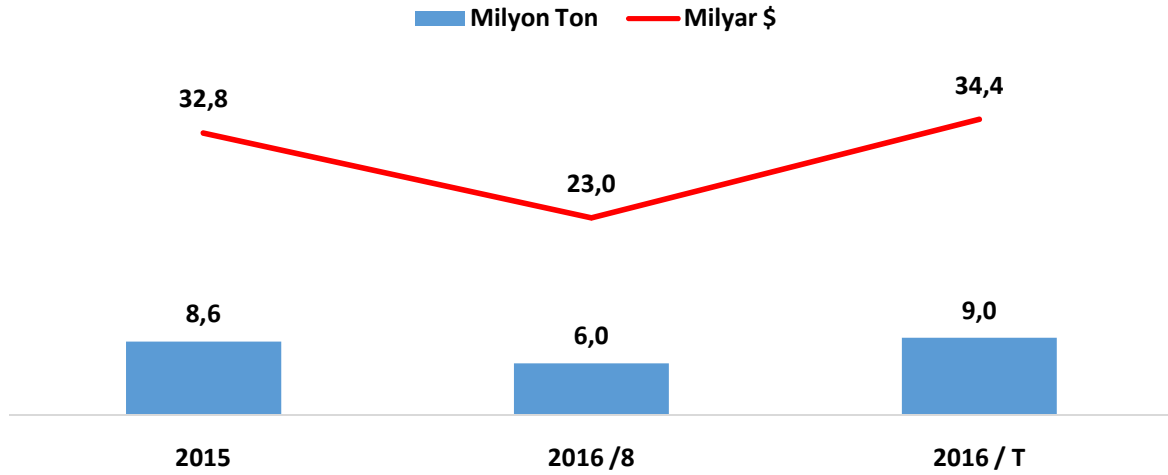
Kaynak: TÜİK, Ekonomi Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Merkez Bankası

2. TÜRKİYE PLASTİK MAMUL SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER

2.1. ÜRETİM

2016 yılının 8 ayında 6,0 milyon ton ve 22,9 milyar dolarlık plastik mamul üretimi gerçekleşmiş olup, aynı trendle sürmesi halinde 2016 sonunda üretimin 9,0 milyon ton ve 34,4 milyar dolara çıkması beklenmektedir. Bu durumda 2016 yılı sonunda toplam plastik mamul üretiminin 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 5,1değer bazında da % 4,8 artacağı tahmin edilmektedir.

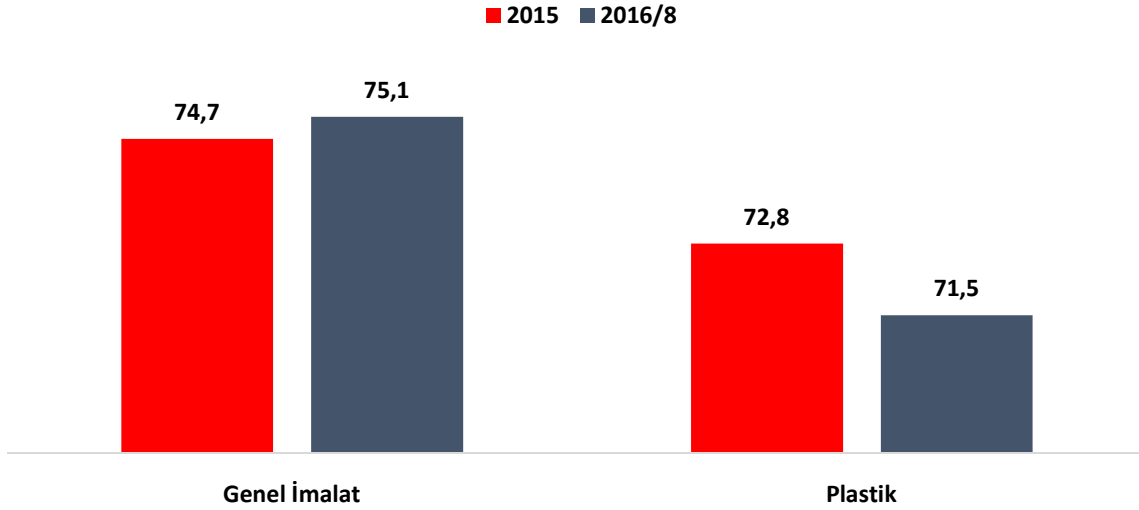
Grafik – 1: Plastik Mamul Üretimi

2.2. KAPASİTE KULLANIMI

Plastik sektöründe 2016 yılının 8 ayında ortalama kapasite kullanımı % 71,5olarak gerçekleşmiş olup, genel imalat sanayinin ortalama kapasite kullanımı olan % 72,8'in 1,3 puan gerisinde kalmıştır.

Grafik – 2: Plastik Sektöründe Kapasite Kullanım Oranı (%)

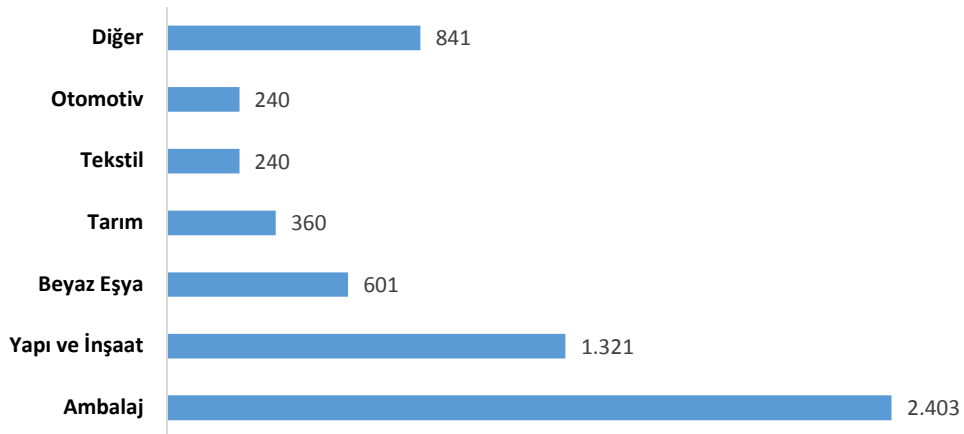

Kaynak: TÜİK, TCMB

2.3. PLASTİK MAMUL ÜRETİMİNİN SEKTÖREL DAĞILIMI

2016 yılının 8 ayında 5,2 milyon ton olarak gerçekleşen toplam plastik mamul üretimi içinde yaklaşık 2,4 milyon ton ile plastik ambalaj malzemelerinin başı çektiği, plastik yapı ve inşaat malzemeleri üretiminin ise 1,3 milyon ton ile plastik ambalaj malzemelerini takip ettiği görülmektedir.

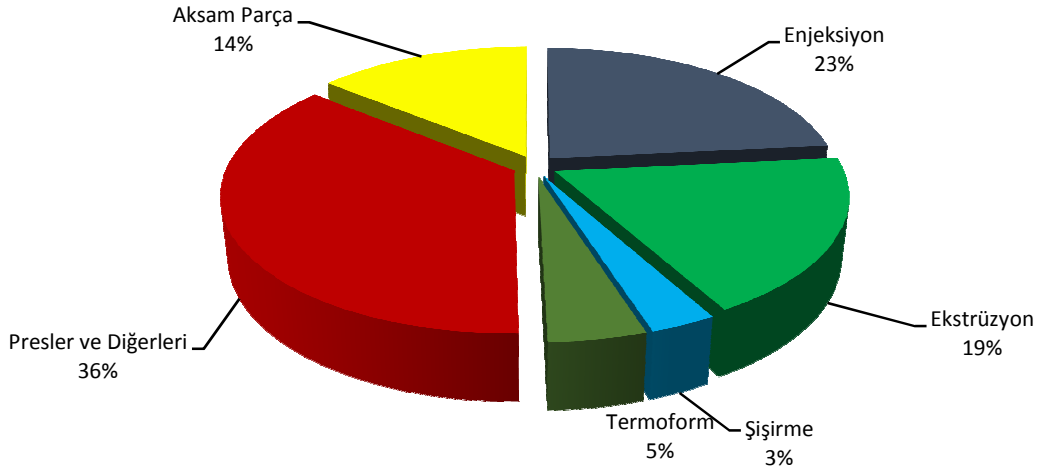
Grafik – 3: Alt Sektörler Bazında Üretim – 2016/8 (1000 Ton)

2.4. PLASTİK SEKTÖRÜNÜN MAKİNE TEÇHİZAT YATIRIMI

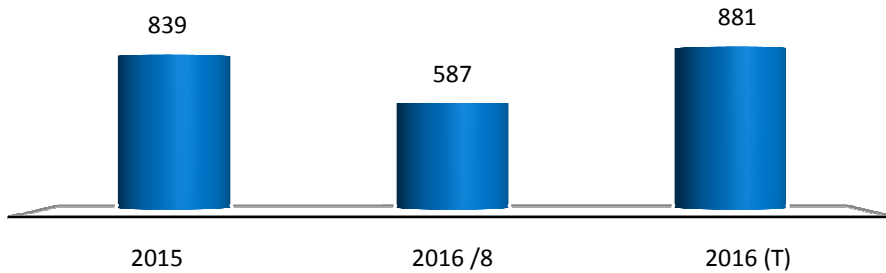
Plastik sektöründe 2011 – 2015 yıllarını kapsayan dönemde, yılda ortalama 821 milyon dolarlık makina ve teçhizat yarımı gerçekleşmiş olup toplam yatırımın % 36’sını presler ve diğer makinalar, % 23’ünü enjeksiyon, % 18’ini ekstrüzyon, % 5’ini termoform, % 3’ünü şişirme ve % 14’ünü de aksam ve parçalar oluşturmuştur.

Grafik – 4Sektörün 2011 – 2015 Döneminde Makine Yatırımının % Dağılımı

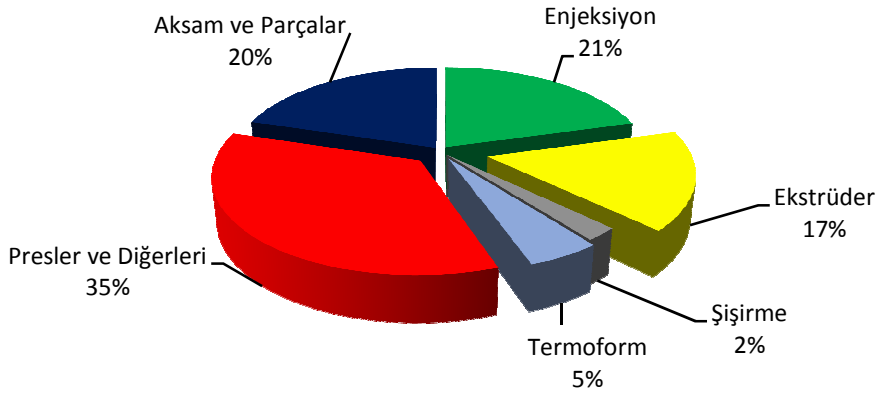
Plastik sektöründe makine teçhizat yatırımı 2016 yılının 8 ayında 587 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı trendle devamı halinde 2016 sonunda sektörün makina ve teçhizat yatırımının 881 milyona çıkacağı ve 2015 yılına kıyasla % 5 artacağı tahmin edilmektedir. Sektörün 2016 yılında büyüme hızı ile makina ve teçhizat yatırım artış hızının aynı düzeyde gerçekleşeceği görülmektedir.

Grafik – 5: Plastik Sektörünün Makine ve Teçhizat Yatırımı (Milyon \$)

2016 yılının 8 ayında sektöre yapılan toplam 587milyon dolarlık yatırımın % 35'ini presler ve diğer makinalar, % 21'ini enjeksiyon makineleri, % 20'sini aksam ve parçalar, % 17'sini ekstrüzyon makineleri oluşturmuştur. Termoform ve şişirme makinaları toplam yatırımdan sırası ile % 5ve % 2pay almıştır.

Grafik – 6Plastik Sektörünün 2016 /8 ayında Yapmış Olduğu Makina ve Teçhizat Yatırımı

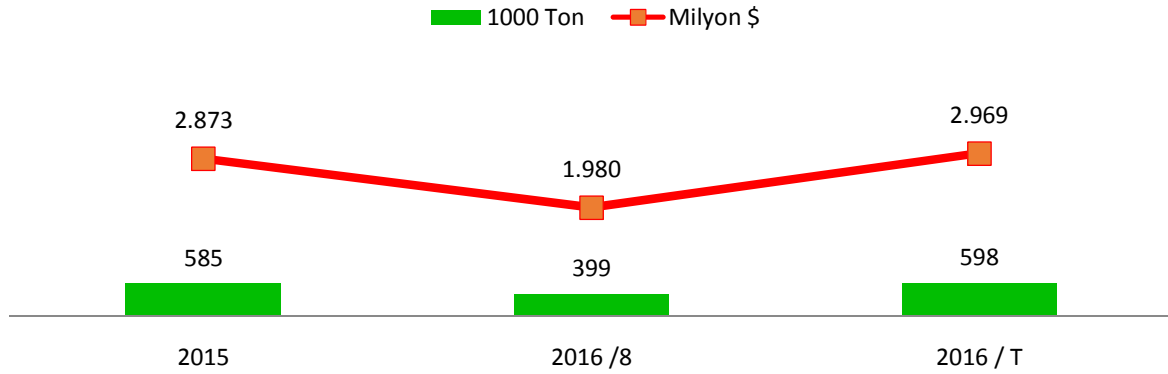

Kaynak: TÜİK

2.5. PLASTİK MAMUL İTHALATI

2016 yılının 8 ayında 399 bin ton ve 1 milyar 980 milyon dolarlık plastik mamul ithal edilmiştir. Aynı trendle devamı halinde toplam plastik mamul ithalatının yıl sonunda 598 bin ton ve 2 milyar 969 milyon dolara erişebileceği ve 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 2 değer bazında da % 3 artacağı tahmin edilmektedir.

Grafik – 7: Plastik Mamul İthalatı

Kaynak: TÜİK

2016 yılının 8 ayındamıktar ve değer bazında en yüksek ithalat 3920 GTİP nolu (plastikten diğer levha, yaprak, pelikül, varak ve lamalar) mamul grubunda gerçekleşmiştir. Bu GTİP no'da yeralan mamullerin ithalatı, toplam plastik mamul ithalatının miktar bazında %50'sini değer bazında da 31%'ini oluşturmuştur.

Tablo –4: GTİP Bazında Plastik Mamul İthalatı(1000 Ton)

GTİP no	GTİP Açıklama	2015	2016/8	2016/T	% Artış 2016/ 2015 (T)
3916	Plastikten monofil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mmyi geçen	12	9	14	14
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb	24	17	25	6
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	28	15	22	-22
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	57	40	60	5
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	256	168	252	-1
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamalar	65	43	65	0
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	5	3	4	-12
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	47	40	60	28
3924	Plastikten sofrta, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	12	7	11	-6
3925	Plastikten inşaat malzemesi	10	7	10	3
3926	Plastikten diğer eşya	68	49	73	7
	Plastik mamul toplamı	585	399	598	2

Kaynak: TÜİK

Tablo – 5: GTİP Bazında Plastik Mamul İthalatı (Milyon \$)

GTİP no	GTİP Açıklama	2015	2016/8	2016/T	% Artış 2016/ 2015 (T)
3916	Plastikten monofil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mmyi geçen	52	39	58	12
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb	197	136	204	3
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	69	59	88	27
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	323	232	347	8
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	922	615	922	0
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamalar	254	168	253	0
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	49	28	42	-15
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	221	182	274	24
3924	Plastikten sofrta, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	81	48	71	-12
3925	Plastikten inşaat malzemesi	47	26	40	-15
3926	Plastikten diğer eşya	658	447	671	2
	Plastik mamul toplamı	2.873	1.980	2.969	3

Kaynak: TÜİK

2.6. ÜLKELER İTİBARIYLA PLASTİK MAMUL İTHALATI

Türkiye her yıl 100'ün üzerinde ülkeden plastik mamul ithalatı yapmaktadır. 2016 yılının 8 ayında plastik mamul ithalatı yapılan ülke sayısı 137 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında 10 ülkeden

yapılan ithalat, toplam ithalatın miktar bazında % 72'sini değer bazında da % 76'sını oluşturmuştur. 2016 yılının 8 ayındaki 10 ülkenin toplam ithalattan aldığı pay aynı düzeylerde kalmıştır.

2014 yılından buyana Çin, plastik mamullerde en çok ithalatın yapıldığı ülke konumundadır. 2016 yılının 8 ayında Çin'in toplam plastik mamul ithalatımızdan ton bazında % 28 ve değer bazında da % 21 pay aldığı ve Almanya, İtalya, Güney Kore ve Fransa'nın toplam plastik mamullerde Çin'den sonra en büyük ithalat yaptığımız ülkeler konumunu koruduğu görülmektedir.

Tablo – 6: Plastik Mamul İthalatında İlk 10 Ülke

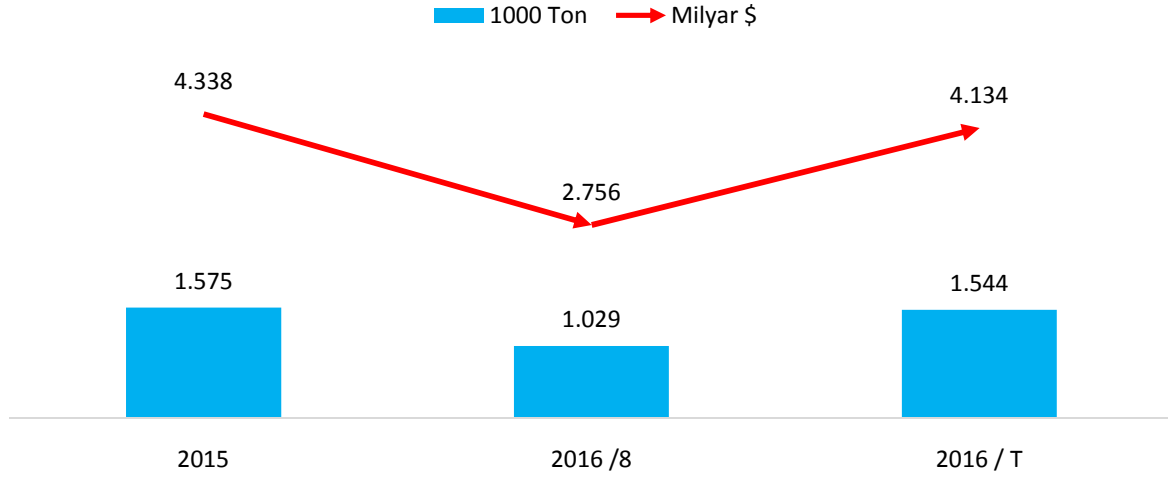
2015					2016/8				
Ülke	1000 Ton	Milyon \$	Ton - %	\$ - %	Ülke	1000 Ton	Milyon \$	Ton - %	\$ - %
Çin	158	633	27	22	Çin	110	419	28	21
Almanya	94	538	16	19	Almanya	63	370	16	19
İtalya	47	235	8	8	İtalya	35	169	9	9
G. Kore	33	188	6	7	G.Kore	23	141	6	7
Fransa	26	165	4	6	Fransa	19	123	5	6
ABD	11	123	2	4	ABD	9	88	2	4
İngiltere	13	102	2	4	İngiltere	8	64	2	3
Belçika	18	80	3	3	Belçika	10	49	3	2
İspanya	11	58	2	2	İspanya	8	42	2	2
Hollanda	10	49	2	2	Japonya	3	40	1	2
10 ülke	419	2,170	72	76	10 ülke	286	1.504	72	76
Diğerleri	165	703	28	24	Diğerleri	112	476	28	24
TOPLAM	585	2,873	100	100	TOPLAM	399	1.980	100	100

Kaynak: TÜİK

2.7. PLASTİK MAMUL İHRACATI

2016 yılının 8 ayında 1 milyon 29 bin ton ve 2 milyar 756milyon dolarlık plastik mamul ihracatı yapılmıştır. Aynı trendle sürmesi halinde plastik mamul ihracatının yıl sonunda 1 milyon 544 bin tona ve 4 milyar 134 milyon dolara çıkması ve 2015 yılına kıyasla miktar bazında %2 değer bazında 5% gerilemesi beklenmektedir.

Grafik – 8: Plastik Mamul İhracatı

Kaynak: TÜİK

2016 yılının 8 ayında miktar ve değer bazında en büyük ihracat 3920 (plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar) ve 3923 (eşya taşıma ambalajı için plastik mamuller, tıpa, kapak, kapsül)GTİP'lerdeki mamul gruplarında gerçekleşmiştir. Bu GTİP gruplarında yer alan mamullerin ihracatı toplam plastik mamul ihracatının miktar bazında % 46'sını, değer bazında da % 43'ünü oluşturmuştur.

Tablo – 7: GTİP Bazında Plastik Mamul İhracatı(1000 Ton)

GTİP no	GTİP Açıklama	2015	2016/8	2016/T	% Artış (T) 2016/2015
3916	Plastikten monofil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mmyi geçen	156	92	137	-12
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb	283	141	211	-25
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	15	9	14	-5
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	19	13	20	2
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar	339	248	373	10
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamlar	129	91	136	6
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	24	16	25	1
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	324	228	343	6
3924	Plastikten sofralar, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	111	80	119	8
3925	Plastikten inşaat malzemesi	106	63	94	-11
3926	Plastikten diğer eşya	69	48	73	6
	Plastik mamul toplamı	1.575	1.029	1.544	-2

Kaynak: TÜİK

Tablo – 8: GTİP Bazında Plastik Mamul İhracatı(1000 \$)

GTİP no	GTİP Açıklama	2015	2016/8	2016/T	% Artış (T) 2016/2015)
3916	Plastikten monofil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mmyi geçen	297	159	239	-20
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb	718	372	559	-22
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	30	18	27	-10
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	115	78	117	1
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar	915	626	939	3
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamalar	386	265	398	3
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	107	68	102	-5
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	809	547	820	1
3924	Plastikten sofra, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	346	236	355	3
3925	Plastikten inşaat malzemesi	264	146	218	-17
3926	Plastikten diğer eşya	351	241	361	3
	Plastik mamul toplamı	4.338	2.756	4.134	-5

Kaynak: TÜİK

2.8. ÜLKELER İTİBARIYLA PLASTİK MAMUL İHRACATI

Türkiye, yaklaşık 150 ülkeye plastik mamuller ihraç etmektedir. 2016 yılında 207 ülkeye plastic mamul ihraç edilmiştir. 2015 yılında 10 ülke, toplam ihracattan miktar bazında 46%, değer bazında da 45% pay alırken 2016 yılının 8 ayında 10 ülkenin toplam ihracattan aldığı pay miktar bazında % 47'ye çıkmış ve değer bazında da aynı düzeyde kalmıştır. 2016 yılının 8 ayında 2015 yılında olduğu gibi Irak, Almanya, İngiltere, Fransa ve İsrail en çok plastik mamul ihraç edilen dış pazarları oluşturmuştur.

Tablo – 9 Türkiye'nin Plastik Mamul İhraç Ettiği İlk 10 Ülke

ÜLKE	2015				ÜLKE	2016/8			
	1000 Ton	Milyon \$	Ton - %	\$ - %		1000 Ton	Milyon \$	Ton - %	\$ - %
Irak	227	464	14	11	Irak	123	234	12	8
Almanya	82	266	5	6	Almanya	62	208	6	8
İngiltere	75	218	5	5	İngiltere	53	134	5	5
Fransa	51	172	3	4	Fransa	37	117	4	4
İsrail	61	151	4	3	İsrail	49	112	5	4
Azerbaycan	53	149	3	3	Romanya	37	97	4	4
İran	41	139	3	3	İtalya	35	92	3	3
Romanya	52	134	3	3	İran	28	89	3	3
İtalya	44	126	3	3	Bulgaristan	29	81	3	3

Rusya Fed.	37	123	2	3	İspanya	26	69	3	2
10 Ülke	724	1,943	46	45	10 Ülke	479	1.232	47	45
Diğer	851	2,395	54	55	Diğer	550	1.524	53	55
TOPLAM	1,575	4,338	100	100	TOPLAM	1.029	2.756	100	100

Kaynak: TÜİK

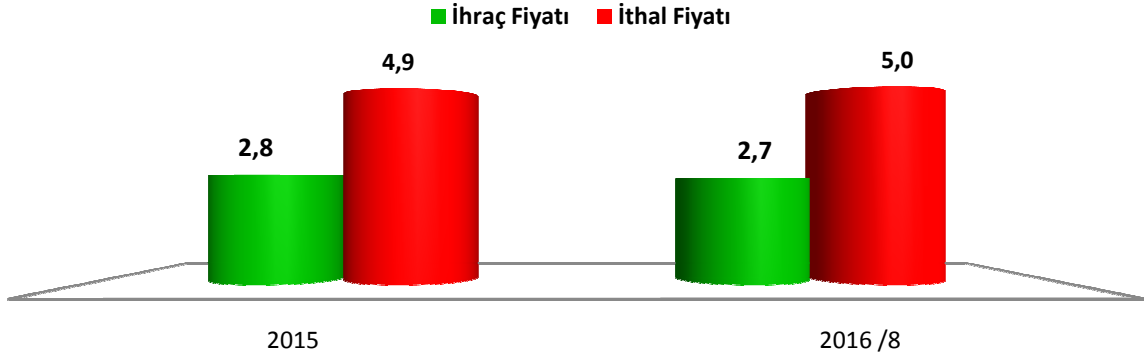
Rusya Federasyonu 2015 yılında Türkiye plastik sektör ihracatında 2,8 % payla ilk 10 ihracat pazarı içinde yer alırken 2016 yılının 8 ayında toplam ihracatımızdan %1 pay alarak ihracat pazarımızda 24'üncü sıraya inmiştir.

2015 yılında en büyük 10 ihracat pazarında yer almayan Bulgaristan ve İspanya'nın 2016 yılının 8 ayında ilk 10 büyük ihracat pazarı içinde yer aldığı görülmektedir.

2.9. PLASTİK MAMUL DIŞ TİCARET FİYATLARI

Plastik mamullerde birim ithal fiyatları 2000 yılından buyana birim ihraç fiyatlarının daima üzerinde seyretmiştir.

Grafik – 9: Plastik Mamuller Ortalama Dış Ticaret Fiyatları

2016 yılının 8 ayında plastik mamullerde ortalama ithalat fiyatları 5,0 \$/kg, ortalama ihracat fiyatları da 2,7 \$/kg olarak gerçekleşmiş olup, 2015 yılına kıyasla ortalama ithalat fiyatı % 1 artarken ortalama ihracat fiyatı % 3 gerilemiştir.

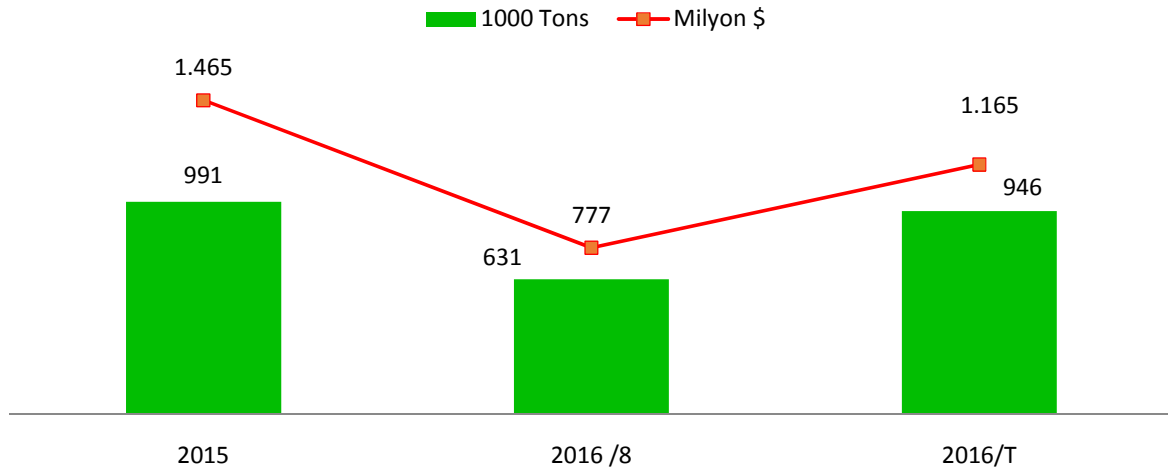
**Tablo – 10: Plastik Mamullerde Ortalama Birim Dış Ticaret Fiyatları
(\$/kg)**

GTİP	İthalat Fiyatı			İhracat Fiyatı		
	2015	2016/8	% Artış	2015	2016/8	% Artış
3916	4,26	4,18	-2	1,90	1,74	-9
3917	8,25	8,01	-3	2,54	2,65	4
3918	2,47	4,03	63	2,01	1,91	-5
3919	5,62	5,77	3	5,95	5,90	-1
3920	3,60	3,65	1	2,70	2,52	-7
3921	3,88	3,89	0	3,00	2,93	-2
3922	9,93	9,56	-4	4,42	4,16	-6
3923	4,69	4,52	-4	2,50	2,39	-4
3924	6,94	6,48	-7	3,11	2,97	-5
3925	4,67	3,83	-18	2,48	2,31	-7
3926	9,66	9,19	-5	5,10	4,97	-3
Ortalama	4,91	4,97	1	2,75	2,68	-3

2.10. PLASTİK MAMULLERDE DİŞ TİCARET FAZLASI

Türkiye plastik mamul dış ticaretinde daima dış ticaret fazlası vermektedir. 2016 yılının 8 ayında 631 bin ton ve 777milyon dolar olarak gerçekleşen dış ticaret fazlasının aynı trendle sürmesi halinde yıl sonunda 946 bin tona ve 1 milyar 165 milyon dolara çıkması ve 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 4,5 değer bazında da % 20,5 gerilemesi beklenmektedir.

Grafik –10 Plastik Mamuller Dış Ticaret Fazlası

2.11. PLASTİK İHRACATININ TOPLAM KİMYA SEKTÖR İHRACATI İÇİNDEKİ YERİ

İMMİB kayıtlarına göre 2016 yılının 8 ayında plastik sektör ihracatı, toplam kimya sektör ihracatı içinden % 36 pay alarak birinci ihracatçı sektör konumunu korumuştur.

Tablo 11 : Plastik Sektör İhracatının Toplam Kimya Sektör İhracatı İçindeki Yeri

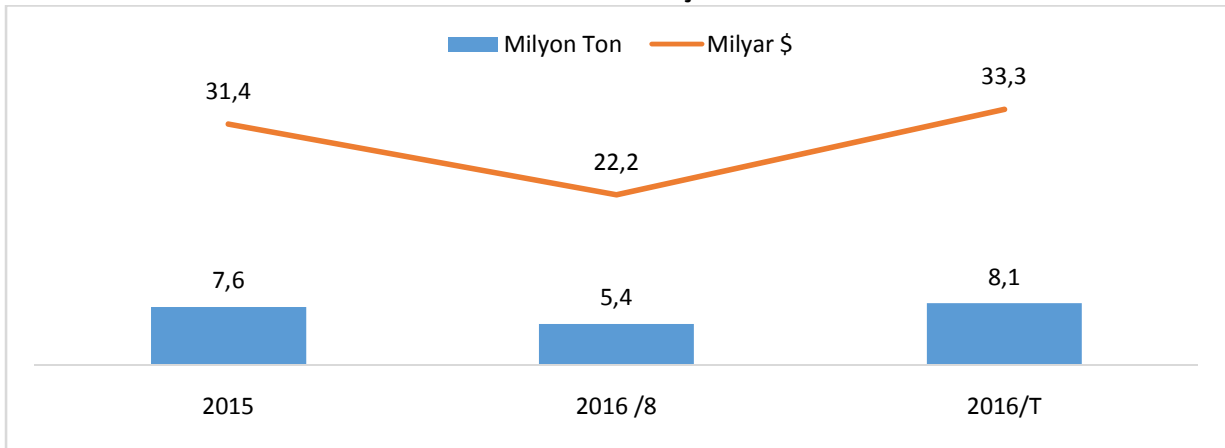
	Milyon \$		% Pay	
	2015	2016 / 8	2015	2016 / 8
Plastikler ve Mamulleri	5.103	3.271	33	36
Minreal Yakıllar ve yağlar	3.606	1.693	23	18
Kauçuk ve kauçuk eşya	1.123	757	7	8
Diğerleri	5.630	3.488	36	38
Toplam Kimya Sektör İhracatı	15.462	9.209	100	100

Kaynak: İMMİB

2.12. PLASTİK MAMUL İÇ PAZAR TÜKETİMİ

2016 yılının 8 ayında 5,4 milyon ton ve 22,5 milyar dolarlık iç pazar tüketimi gerçekleşmiştir. Tüketimin aynı trendle sürmesi halinde yıl sonunda 8,1 milyon ton ve 33,3 milyar dolar olarak gerçekleşeceği ve 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 7 değer bazında da % 6 artacağı tahmin edilmektedir.

Grafik – 11: Plastik Mamul İç Pazar Tüketimi

2016 yılının 8 ayında 5,4 milyon tonluk plastik mamul iç tüketimin yaklaşık 2,7 milyon tonu otomotiv, ambalaj, inşaat ve elektronik gibi ihracatçı sektörler kanalı ile yarı mamul ve mamul

şeklinde dolaylı olarak ihraç edilmiştir. Kalan 2,7 tonluk kısım ise iç pazarda doğrudan tüketici tarafından tüketilmiştir.

2.13. PLASTİK MAMULLERDE GENEL ARZ VE TALEP DENGESİ

Plastik mamul iç pazar tüketiminde ve dolaylı ihracattasağlanan artış, 2016 yılının 8 ayında da plastik mamullerde üretim artışının motoru olmuştur. Bu dönemde özetle;

- ✓ Üretim 6milyon ton ve 22,9milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Üretimin 2016 sonunda 9,0 milyon tona ve 34,4milyar dolara çıkması ve 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 5,1 değer bazında da % 4,8 artması beklenmektedir.
- ✓ İthalat 399 bin ton ve 1,99 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2016 sonunda ithalatın 598bin ton ve 2,97 milyar dolara çıkması ve 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 2,3 değer bazında % 3,4artması beklenmektedir.
- ✓ İhracat 1 milyon 29 bin ton ve 2,76 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İhracatın yıl sonunda 1milyon 544 bin ton ve 4milyar 134milyondolara çıkması ve 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 2 değer bazında da % 4,7 gerilemesi beklenmektedir.
- ✓ Dolaylı ihracata giden dahil olmak üzere yurtiçi tüketim 5 milyon376 bin ton ve 22,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İç tüketimin 2016 sonunda 8,1 milyon tona ve 33,3 milyar dolara çıkarak 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 6,4 ve değer bazında % 7 artması beklenmektedir.
- ✓ Dış ticaret fazlası 631 bin ton ve 777 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yıl sonunda dış ticaret fazlasının 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 4,5 değer bazında da % 20,5 azalması beklenmektedir.
- ✓ Yerli üretimin miktar bazında % 17'si değer bazında % 12'si ihraç edilmiş,
- ✓ Dolaylı ihracata giden dahil olmak üzere toplam yurtiçi tüketimin miktar bazında % 7'si değer bazında 9%'u ithalatla karşılanmış,
- ✓ İhracatın ithalatı karşılama oranı ise miktar bazında % 258 değer bazında da % 139 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo – 12 Plastik Mamullerde Genel Arz ve Talep Dengesi(1000 Ton)

	2015	2016/8	2016 (T)	% Artış (T) 2016/2015
Üretim	8.568	6.006	9.010	5,1
İthalat	585	399	598	2,3
İhracat	1.575	1.029	1.544	-2,0
Yurtiçi Tüketim	7.577	5.376	8.063	6,4

Dış Ticaret Açığı / Fazlası	991	631	946	-4,5
İhracat / Üretim (%)	18	17	17	
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	8	7	7	
İhracat / İthalat (%)	269	258	258	

Tablo – 13 Plastik Mamullerde Genel Arz ve Talep Dengesi(Milyon \$)

	2015	2016 / 8	2016 (T)	% Artış (T) 2016/2015
Üretim	32.846	22.953	34.430	4,8
İthalat	2.873	1.980	2.969	3,4
İhracat	4.338	2.756	4.134	-4,7
Yurtiçi Tüketim	31.381	22.177	33.265	6,0
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	1.465	777	1.165	-20,5
İhracat / Üretim (%)	13	12	12	
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	9	9	9	
İhracat / İthalat (%)	151	139	139	

3. TÜRKİYE PLASTİK HAMMADDE SEKTÖRÜ

3.1. PLASTİK HAMMADDE ÜRETİMİ

2016 yılının 8 ayında toplam plastik hammadde üretiminin 676 bin ton civarında gerçekleştiği tahmin edilmektedir.

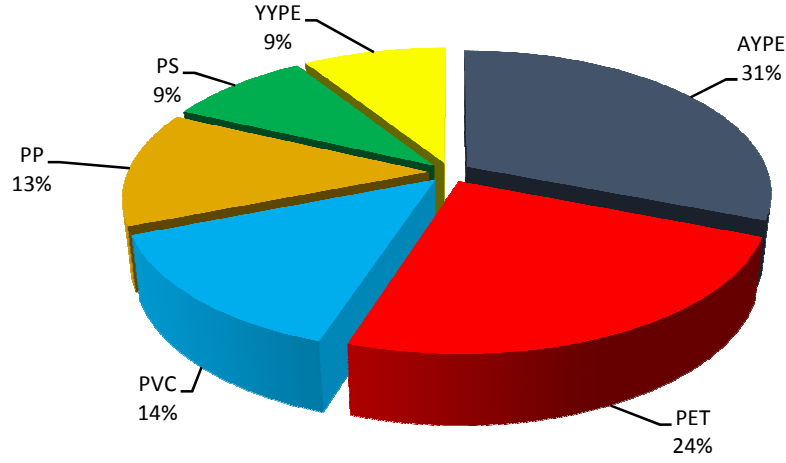
Tablo – 14 Plastik Hammadde Yerli Üretimi(2016/8)

	1000 Ton
AYPE	210
YYPE	162
PP	95
PVC	88
PS	61
PET	61
Toplam Üretim	676

Kaynak: PETKİM ve diğer üreticiler

Türkiye’de 2016 yılının 8 ayında üretilen toplam plastiktenin 31%’ini AYPE,9%’unu YYPE, 14%’ünü PVC, 13%’ünü PP, 9%’unu PS, 24%’ünü de PET oluşturmuştur.

Grafik – 12 Plastik Hammadde Üretimi 2016/8

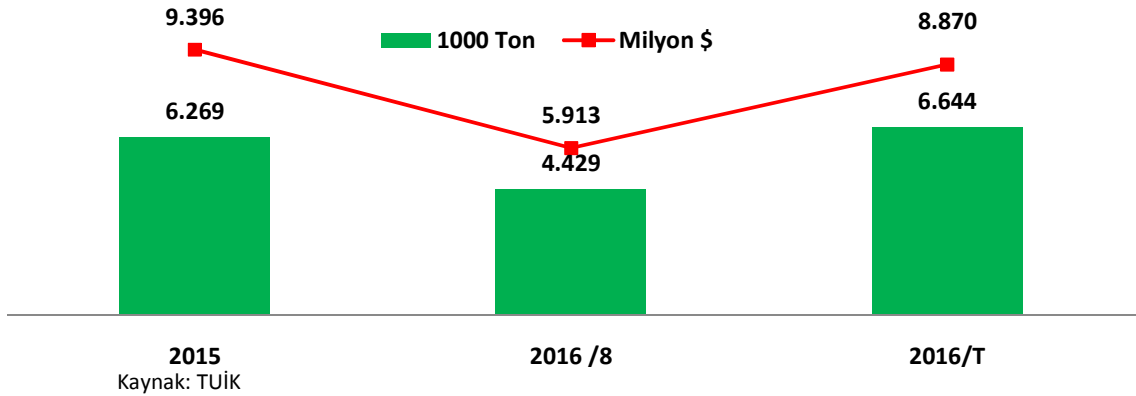

Kaynak: PETKİM ve diğer üreticiler

3.2. PLASTİK HAMMADDE İTHALATI

2016 yılının 8 ayında 4 milyon 429 bin ton ve 5 milyar 913 milyon dolarlık plastik hammadde ithalatı yapılmıştır. Yılın diğer aylarında da aynı trendin sürmesi halinde plastik hammadde ithalatının 2016 sonunda 2015'e kıyasla miktar bazında % 6 artarak, değer bazında da % 6 azalarak 6 milyon 644 bin ton ve 8 milyar 870 milyon dolar olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Grafik – 13 Plastik Hammadde İthalatı

2016 yılının 8 ayındamiktar ve değer bazında en yüksek ithalat polietilen ve polipropilen de gerçekleşmiştir. Bu iki hammadde de yapılan ithalat toplam plastik hammadde ithalatı içinden miktar bazında % 57 değer bazında da % 53 pay alır.

Tablo – 15 GTİP Bazında Plastik Hammadde İthalatı (1000 Ton)

GTİP no	GTİP Açıklama	2015	2016/8	2016/T	% Artış 2016/ 2015 (T)
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	1.600	1.140	1.711	7
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	1.943	1.370	2.055	6
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	512	358	537	5
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	834	524	786	-6
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	42	32	48	13
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	198	139	209	6
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler (ilk şek.)	628	471	707	13
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	87	62	93	8
3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	217	151	226	4
3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	30	22	32	9
3911	Petrol reçineleri,politerpenler	29	22	33	16
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	39	27	40	4
3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şek)	3	3	4	30
3914	Polimer esasii iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	6	4	6	-6
3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	104	106	160	53
	Plastik hammadde toplam	6.269	4.429	6.644	6

Kaynak: TÜİK

Tablo -16 GTİP Bazında Plastik Hammadde İthalatı(Milyon \$)

GTİP no	GTİP Açıklama	2015	2016/8	2016/T	% Artış 2016/ 2015 (T)
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	2.406	1.572	2.358	-2
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	2.650	1.587	2.380	-10
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	795	493	739	-7
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	816	478	717	-12
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	100	74	111	12
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	370	203	305	-18
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler (ilk şek.)	1.174	779	1.168	0
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	213	143	214	1
3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	447	282	423	-5
3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	111	80	120	8
3911	Petrol reçineleri,politerpenler	89	61	92	3
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	150	102	153	2
3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şek)	23	15	23	-1
3914	Polimer esasii iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	14	9	13	-10

3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	36	35	52	46
	Plastik hammadde toplam	9.396	5.913	8.870	-6

Kaynak: TÜİK

Türkiyeplastik sektörünün plastik hammadde tedariğinde ithalata olan yüksek bağımlılığının sürmekte olduğu ve ithalatın toplam arzın içinden % 87 pay aldığı görülmektedir.

3.3. ÜLKELER İTİBARIYLA PLASTİK HAMMADDE İTHALATI

Türkiye, 100'ün üzerinde ülkeden plastik hammadde ithal etmektedir. 2016 yılının 8 ayında 102 ülkeden plastik hammadde ithal edilmiştir. 2016 yılının 8 ayındatoplam ithalatın miktar bazında yaklaşık % 64'üdeğer bazında da % 66'sı10 ülkeden yapılmıştır.

2016 yılının 8 ayındatoplam plastik hammadde ithalatında ilk 3 sırayı 2015 'de olduğu gibi S. Arabistan, G. Kore ve Almanya almış olup bu 3 ülkenin toplam plastik hammadde ithalatımızdan aldığı pay miktar bazında % 33 değer bazında da % 35 civarındadır.

Tablo -17 Plastik Hammadde İthalatında İlk 10 Ülke

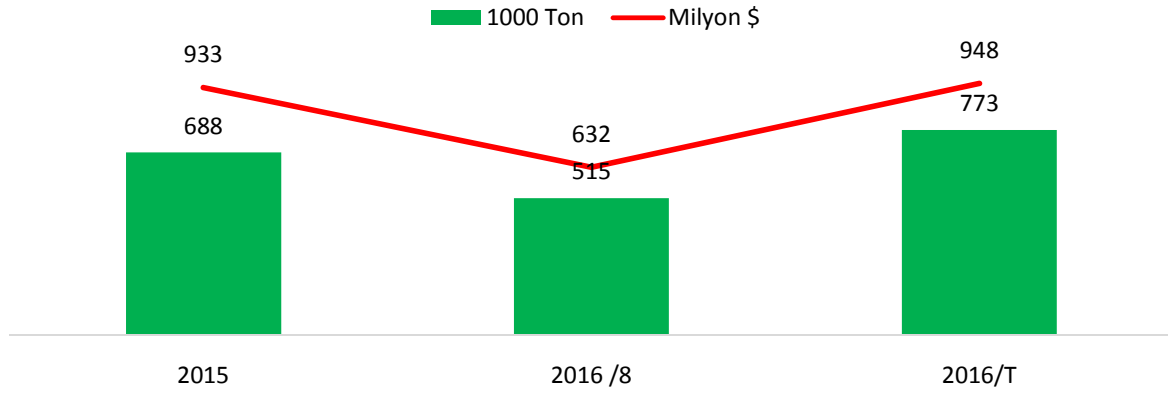
2015					2016/8				
Ülkeler	1000 Ton	Milyon Dolar	Ton-%	\$ - %	Ülkeler	1000 Ton	Milyon Dolar	Ton-%	\$ - %
S. Arabistan	977	1,309	16	14	S.Arabistan	707	816	16	14
G. Kore	607	973	10	10	G.Kore	472	630	11	11
Almanya	411	882	7	9	Almanya	286	575	6	10
Belçika	383	606	6	7	Belçika	256	370	6	6
İran	352	456	6	5	İtalya	165	286	4	5
İtalya	238	439	4	5	İran	251	277	6	5
İspanya	263	407	4	4	İspanya	177	248	4	4
Hollanda	226	404	4	4	Hollanda	147	239	3	4
Fransa	282	395	5	4	Fransa	181	237	4	4
ABD	218	310	4	3	Mısır	183	196	4	3
10 Ülke	3,956	6,181	63	66	10 Ülke	2.825	3.874	64	66
Diğerleri	2,313	3,215	37	34	Diğerleri	1.605	2.039	36	34
Toplam	6,269	9,396	100	100	Toplam	4.429	5.913	100	100

Kaynak: TÜİK

3.4. PLASTİK HAMMADDE İHRACATI

2016 yılının 8 ayında 515 bin ton ve 632 milyon dolarlık plastik hammadde ihraç edilmiştir. Aynı trendle sürmesi halinde ihracatın 2016 sonunda 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 12 değer bazında da % 2 artarak 773 bin ton ve 948 milyona çıkacağı tahmin edilmektedir.

Grafik – 14 Plastik Hammadde İhracatı

Kaynak: TÜİK

8 ayın miktar ve değer bazında en büyük ihracat 3907 GTİP no'daki poliasataller ve 3906 GTİP no'da yer alan akrilik polimerlerinde gerçekleşmiştir. Bu gruptaki hammaddeler toplam ithalattan miktar bazında % 51 değer bazında da % 54 pay almıştır.

Tablo -18 GTİP Bazında Plastik Hammadde İhracatı (1000 Ton)

GTİP no	GTİP Açıklama	2015	2016/8	2016/T	% Artış (T) 2016/ 2015
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	35	59	88	148
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	28	18	26	-7
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	32	20	29	-7
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	18	13	19	8
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	47	36	54	16
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	167	123	185	11
3907	Poliasataller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler (ilk şek.)	201	140	210	4
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	13	9	14	5
3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	77	55	83	8
3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	6	4	6	-4
3911	Petrol reçineleri, politerpenler	1	0	1	41
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	45	27	41	-9

3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şekil)	0	0	0	-4
3914	Polimer esaslı iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	0	0	0	15
3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	18	11	17	-5
	Plastik hammadde toplam	688	515	773	12

Kaynak: TÜİK

Tablo -19 GTİP Bazında Plastik Hammadde İhracatı (Milyon\$)

GTİP no	GTİP Açıklama	2015	2016/8	2016/T	% Artış 2016/ 2015
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	52	77	116	122
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	39	22	33	-15
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	42	22	33	-19
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	20	14	21	2
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	42	29	44	5
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	199	130	195	-2
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler (ilk şek.)	330	210	316	-4
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	26	16	24	-6
3909	Amino reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	91	57	85	-6
3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	20	14	21	2
3911	Petrol reçineleri, politerpenler	2	1	2	8
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	52	29	44	-15
3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şekil)	1	1	1	-21
3914	Polimer esaslı iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	0	0	1	21
3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	16	8	13	-22
	Plastik hammadde toplam	933	632	948	2

Kaynak: TÜİK

3.5. ÜLKELER İTİBARIYLA PLASTİK HAMMADDE İHRACATI

Türkiye 100'ün üzerinde ülkeye plastik hammadde ihracatı yapmaktadır. 2016 yılının 8 ayında 164 ülkeye plastik hammadde ihraç edilmiştir.

2016 yılının 8 ayında 10 ülke toplam ihracattan 2016 yılının 8 ayındamiktar bazında % 52değer bazında % 50 pay almıştır. 2016 yılının 8 ayında İtalya, Almanya, Mısır, İran ve Bulgaristan Türkiye'nin plastik ham madde ihracatında önde gelen ilk 5 pazarını oluşturmuştur.

Tablo -20 Plastik Hammadde İhracatının Ükelere Dağılımı

2015					2016/8				
Ülkeler	1000 Ton	Milyon \$	% - Ton	% - \$	Ülkeler	1000 Ton	Milyon \$	% - Ton	% - \$
Almanya	66	93	10	10	İtalya	46	59	9	9

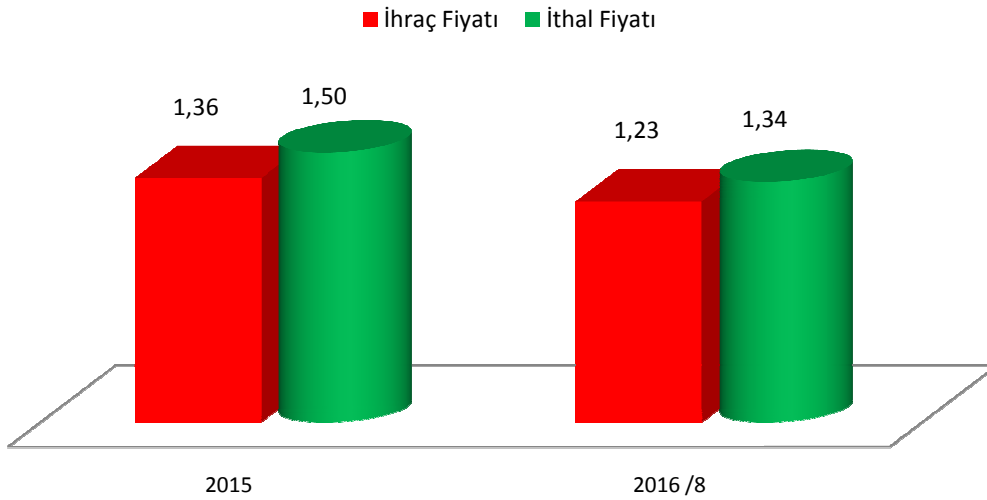
Mısır	61	66	9	7	Almanya	44	58	8	9
Rusya Fed.	31	63	5	7	Mısır	39	37	8	6
İran	21	47	3	5	İran	15	31	3	5
İtalya	37	46	5	5	Bulgaristan	35	25	7	4
Bulgaristan	52	39	7	4	Rusya Fed.	13	25	2	4
İsrail	25	29	4	3	Yunanistan	28	22	5	3
Romanya	22	28	3	3	İsrail	20	21	4	3
Irak	18	28	3	3	İspanya	17	19	3	3
Özbekistan	13	27	2	3	Özbekistan	10	17	2	3
10 Ülke	345	466	50	50	10 Ülke	266	314	52	50
Diğer	343	467	50	50	Diğer	249	318	48	50
Toplam	688	933	100	100	Toplam	515	632	100	100

Kaynak: TÜİK

3.6. PLASTİK HAMMADDE DIŞ TİCARET BİRİM FİYATLARI

2016 yılının 8 ayında plastik hammadde ortalama birim ithal fiyatının 1.34 \$/Kg olarak gerçekleştiği ve 2015 yılına kıyasla % 11 gerilediği görülmektedir. Aynı dönemde plastik hammadde ortalama birim ihracat fiyatı ise 1.23 \$/Kg olarak gerçekleşmiş ve 2015 yılına kıyasla % 10 azalmıştır.

Grafik – 15 Plastik Hammadde Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

2016 yılının 8 ayında Türkiye'nin ortalama plastik hammadde ithal fiyatları, ihrac fiyatlarının yaklaşık 9% üzerinde gerçekleşmiştir. Başka bir deyişle Türkiye katma değeri daha büyük plastik hammaddeleri ithal ederken daha düşük katma değerli hammaddeleri ihrac etmiştir.

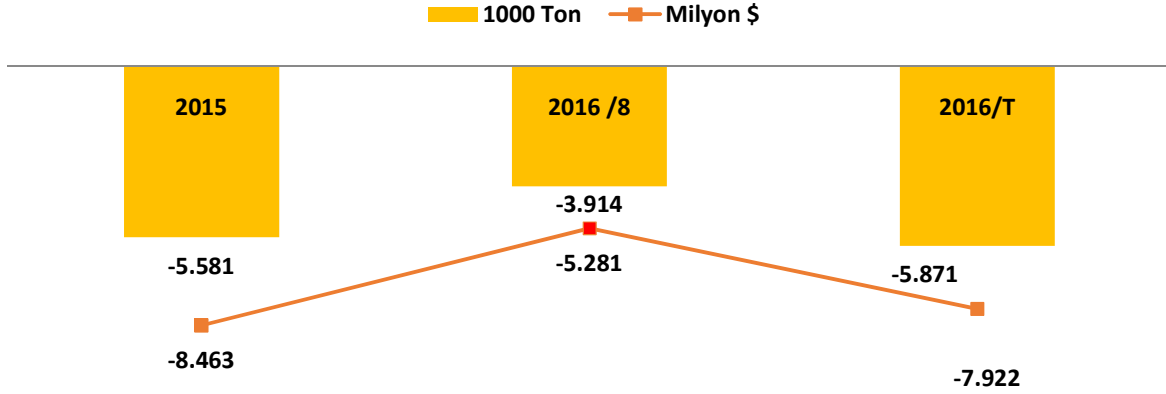
Tablo -21 Plastik Hammaddelerde GTİP Bazında Ortalama İthal ve İhrac Birim Fiyatları(\$/Kg)

GTİP No	İthalat Fiyatı			İhracat Fiyatı		
	2015	2016/8	% Artış	2015	2016/8	% Artış
3901	1,50	1,38	-8	1,48	1,32	-11
3902	1,36	1,16	-15	1,38	1,25	-9
3903	1,55	1,38	-11	1,31	1,14	-13
3904	0,98	0,91	-7	1,15	1,08	-6
3905	2,36	2,34	-1	0,90	0,81	-10
3906	1,87	1,46	-22	1,19	1,06	-11
3907	1,87	1,65	-12	1,64	1,51	-8
3908	2,45	2,29	-7	1,98	1,76	-11
3909	2,06	1,87	-9	1,18	1,02	-13
3910	3,74	3,73	0	3,18	3,41	7
3911	3,13	2,79	-11	3,95	3,03	-23
3912	3,91	3,84	-2	1,16	1,09	-6
3913	7,64	5,84	-24	6,12	5,04	-18
3914	2,45	2,36	-4	3,09	3,26	5
3915	0,34	0,32	-5	0,89	0,73	-18
Ortalama	1,50	1,34	-11	1,36	1,23	-10

3.7. PLASTİK HAMMADDE DIŞ TİCARET AÇIĞI

Türkiye plastik hammadde dış ticaretinde sürekli dış ticaret açığı veren bir ülkedir. 2016 yılının 8 ayında plastik hammadde dış ticaret açığı 3milyon 914 bin ton ve 5 milyar 281milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Plastik hammaddelerde dış ticaret açığının 2016 sonunda 5 milyon871 bin ton ve 7milyar 922 milyon dolar olarak gerçekleşeceği ve 2015 yılına kıyasla miktar bazında % 5artacağı değer bazında da % 6 azalacağı tahmin edilmektedir.

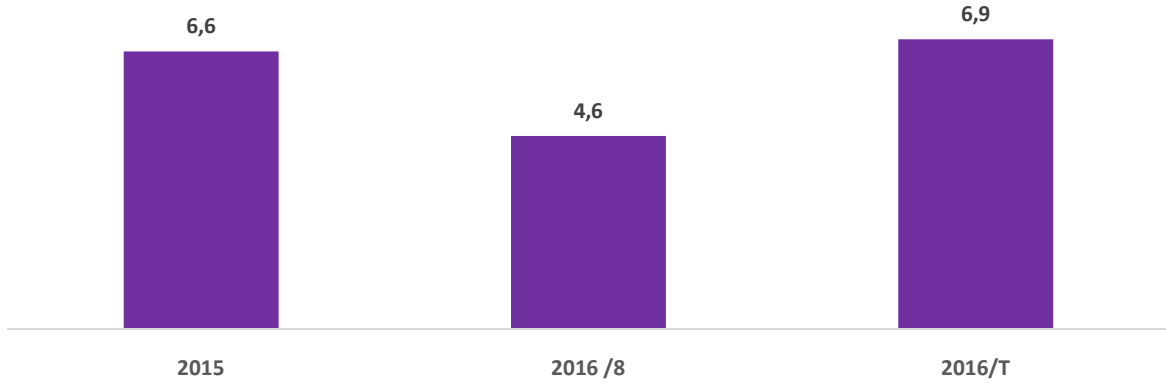
Grafik – 16Plastik Hammadde Dış Ticaret Açığı

3.8. PLASTİK HAMMADDE İÇ PAZAR TÜKETİMİ

2016 yılının 8 ayında plastik hammadde iç pazar tüketimi 4,6 milyon ton olarak gerçekleşmiş olup, yıl sonunda 6,9milyon tona çıkması ve 2015 yılına kıyasla % 5 artması beklenmektedir.

Grafik - 17
Plastik Hammadde İç Pazar Tüketimi (Milyon Ton)

3.9. PLASTİK HAMMADDE GENEL ARZ VE TALEP DENGESİ

2016 yılının 8 aylık gerçekleştirmeleri dikkate alınarak 2016 sonunda plastik hammadde de2015 yılına kıyasla ;

- ✓ Üretimin 2015 düzeyini koruyacağı,
- ✓ İthalatın % 6artarak 6,64 milyon tona çıkacağı,

- ✓ İhracatın % 12 artarak 773 bin tona yükseleceği,
- ✓ Yurtiçi tüketimin % 4 artarak 6,89milyon tona çıkacağı,
- ✓ Dış ticaret açığının % 5 artarak 5,87 milyon tona çıkacağı,
- ✓ İthalatın toplam arz içindeki payının % 87 olarak gerçekleşeceği,
- ✓ İhracatın ithalatı karşılama oranının da % 12 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir.

Tablo -22 Plastik Hammaddelerde Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

	2015	2016/8	2016 (T)	% Artış (T) 2016/2015
Üretim	1.014	676	1.014	0
İthalat	6.269	4.429	6.644	6
İhracat	688	515	773	12
Yurtiçi Tüketim	6.595	4.590	6.885	4
Dış Ticaret Açığı	-5.581	-3.914	-5.871	5
İhracat / Üretim (%)	68	76	76	
İthalat /Toplam Arz (%)	86	87	87	
İhracat / İthalat (%)	11	12	12	

4. SONUÇ

Plastik sektörünün dış ticareti ve ülke ekonomisine katkıları hesaplanırken, petrokimya sektörü tarafından ithal edilen plastik hammaddeler, sektörün ithalatı olarak kabul edildiğinden, dış ticaret fazlası veren plastik sektörü çok büyük dış ticaret açığı veren bir sektör konumuna sokulmaktadır. Bu durum sektör için olumsuz bir algı oluşturmaktadır. Kullanılan plastik hammaddeler, tümüyle petrokimya sektörü tarafından üretilmektedir. Bu nedenle, bu hammaddelerde yapılan dış ticaret de petrokimya sektör kayıtlarında yer almak durumundadır.

Burada esas sorun polimer sektörüyle, plastik sektörünün aynıymış gibi algılanmasından kaynaklanmaktadır. Ancak polimer, demir-çelik gibi ham bir malzeme plastik ise su borusu, otomobil, buzdolabı, gıda ambalajı gibi bitmiş bir ürün, yahut onun parçasıdır.

Plastik mamul sektörü son iki yılda üretiminin miktar bazında yaklaşık %18'ini direk olarak ihraç etmiştir. 2014 yılında 5 milyar dolar olan ihracat değeri, ihracat fiyatlarının gerilemesi ile 2015 yılında 4,4 milyar dolara inmiştir. 2016 yılının ilk 4 aylık gerçekleşmeleri 2016 yılında plastik

mamul direk ihracatının, miktar bazında 22% aşacağını ancak değer bazında 4 milyar doları biraz geçeceğini göstermektedir.

Ancak, Türkiye, otomobil, gıda ambalajı olarak endirekt ihracatı yapılan plastik mamullerinde ilave edilmesi ile üretimin % 50'sini dolaylı ve dolaysız olarak ihraç etmektedir.

Bu açıdan bakıldığında plastik mamul sektörünün 15 milyar dolar gibi bir dış ticaret fazlası verdiği görülmektedir.

Türkiye plastik mamullerde dış ticaret fazlası verirken, devletin dış ticaret kayıtlarında petrokimya sektörünün verdiği dış ticaret açığı, tüm plastik mamul sektörünün dış ticaret açığı gibi görüldüğünden, plastik sektörü en çok dış ticaret açığı veren sektörler içinde yer almıştır.

Bu gün, en büyük ihracatçı sektörlerde, örneğin otomotivde, taşıt araçları üretimi için kullanılan başta motor ve çelik olmak üzere, parça ve komponentlerin, ham ve yardımcı maddelerin ve malzemelerin büyük kısmı ithalatla karşılanmaktadır. Ancak bu amaçla yapılan ithalat miktarları, dış ticaret rakamlarında yer almadığından, otomotiv sektörü ülkenin en büyük ihracatçı sektörlerinden birisi şeklinde algı yaratılmaktadır. Plastik mamul sektörü de otomotiv sektörü gibi hammaddesini büyük ölçüde ithalatla karşılamaktadır.

Bu açıdan değerlendirildiğinde, diğer sektörler için yapılan dış ticaret açığı/fazlası hesaplamalarının plastik mamul sektörü için yapılmadığı, petrokimya sektöründeki yetersiz üretim nedeni ile ithal edilen plastik hammaddelerin ithalat miktarının sektörün dış ticaret istatistiklerine yansıtıldığı ve sektörümüz için haksız bir olumsuz algının yaratıldığı görülmektedir.

Yine başka bir açıdan bakılınca plastik sektörü ile polimer sektörünün çok büyük katma değer farkı mevcuttur. Nitekim plastik mamul sektörünün ortalama birim ihracat fiyatı 3 \$/kg'a yakinken, polimer sektörü 1 \$/kg civarındadır.

Plastik mamul sektöründe faaliyet gösteren firmalarının girişimcilik, tasarım, inovasyon, istihdam ve karlılık yönlerinden polimer endüstrisinden pozitif yönde ayrıştığı nettir. Nitekim yapılan araştırmalar plastik sektöründeki her 15 istihdama karşılık petrokimyasal endüstrisinde sadece 2 istihdam yaratılmaktadır.

Petrol ve polimer zengini Ortadoğu ülkeleri yeteri kadar istihdam yaratamadıkları ve katma değeri yurtiçinde tutamadıkları için başta Türkiye olmak üzere tüm Dünya'dan plastik mamul üreticilerini cazip teşviklerle kendi ülkelerine çekmek istemektedirler. Dolayısıyla plastik sektörü açısından bualgıdan kurtulmamız gerektiğine inanıyoruz. Çünkü bu algı yüzünden ülkemizde

üretilmeyen ve üretilmesi petrol olmadığı için fizibl olmayan hammaddelere dâhi vergi konulmaktadır. Stratejik olmayan ve harç-ı alem dediğimiz tipteki bu hammaddeler, stratejikmiş gibi tanıtılıp, bu hammaddelere ithalat vergileri ve koruma önlemleri alınmaktadır. Bugün özellikle Avrupa'da polimer firmaları bu tür ürünleri üretmeyi ya bırakmışlar ya da hammadde zengini Ortadoğu ülkelerine kaydırmışlardır.

Türk plastik sektörünün en önemli sorunu olan hammadde ithalatındaki yüksek vergi problemi 2015 yılında da değişmemiştir. Önemli olan Türkiye'de katma değeri yüksek hammaddeleri üretmektir. Sektörün yurtiçinden ihtiyacını karşılayamadığı polipropilen ve polietilen gibi harç-ı alem hammaddeleri ithal ederken ödediğimiz vergiler rekabetimizi de olumsuz etkilemektedir. Bu olumsuzlukları ortadan kaldırdığımızda sektörümüzün Türkiye ekonomisine sağladığı katma değeri daha da artıracığı bilinmektedir.

Türkiye plastik sektörü hızla gelişmekte ve global pazarlardan daha fazla pay almaktadır. Sektörün, 2023 ihracat vizyonu, kimya sektörü için hedef alınan 50 Milyar dolarlık ihracat hedefinin en az 17 milyar dolarını gerçekleştirmektir. Mevcut durumda 17 milyar dolar ihracata erişilmesi son derece zor görülmektedir. Nitekim bu düzeyde bir ihracatın gerçekleştirilmesi için sektörün büyümesine paralel olarak artan sorunlarının çözümünün dışında, 3 \$/Kg'ın altına inmiş birim ihraç fiyatlarının gelişmiş ülkeler ortalaması olan 4,5 \$/Kg'a çıkaracak tedbirlerin alınmasının yanı sıra yatırım teşviklerinden de azami ölçüde yararlanması gerekmektedir.

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki olumsuz gelişmeler, plastik sektöründe yerinde sayan hatta gerileyen satış fiyatları ile rekabet etmeyi zorlaştırmakta ve kar marjlarını daraltmaktadır.

Sektörün en önemli sorunu, yeterli katma değer sağlayamamasıdır. Üretim ve ihracatta daha yüksek katma değer sağlamanın başlıca 2 yolu vardır. Bunlar; katma değeri yüksek inovatif ürünler imal etmek ve / veya kaliteden ödün vermeden maliyetleri düşürerek kar marjını arttırmaktır.

Sektörün kaliteden ödün vermeden global pazarlarda rekabetçi üretim ve ihracat olanaklarını arttırması için Avrupa standartlarında ve çevreye uyumlu üretim yapması kaçınılmazdır.

Rekabetin artması nedeniyle fiyatlarındaki değişikliklerle rekabet edemeyen firmalar artık, kârlılık için "Maliyet Rekabetini" ön plana çıkartmak zorundadır. Rekabeti başarılı kılacak maliyet farkı yaratmak için, bilinen yöntemlerin dışında değişen dünyanın değişen tasarruf tekniklerini uygulamak gerekmektedir.

Değişime uyum sağlamak için Ar – Ge ve Ür – Ge'ye önem verilirken, müşteri memnuniyeti odaklı bir değer zinciri oluşturulması gerekmektedir. Artan global rekabet karşısında, rekabet

avantajı geliştirmenin tek yolu, bugünün ve geleceğin maliyetlerini yönetmek ve yeni bir maliyet yönetim sistemi kurmaktır. Sektörde yüksek teknoloji ürünlerine geçmek ve katma değer artışı sağlamak için teknolojik ve AR - GE yatırımlarına ihtiyaç duyduğundan, sektöre yönelik teşvik olanaklarının revize edilmesi gerekmektedir.

Türkiye'nin hayatı kolaylaştıracak ileri plastiklerin üretim merkezi olması için gerekli çalışmalar yapılmalıdır. Sektörde katma değer sağlamayan geleneksel üretim modelinin ileri plastiklerin üretimine dönüştürülmesi sağlanmalıdır.

Sektör, ihtiyacının sadece % 13'ünün yerli üretimle karşılanmasına rağmen, yerli üretimin korunması amacıyla, daha ekonomik fiyatlarla hammadde temin olanaklarından, ithalata vergiler konularak mahrum edilmektedir. Bu durum, yerli hammadde üreticisinin korunması adına sektörün küresel piyasalarda rekabetçi ihracat olanaklarını azaltmaktadır. Yerli üretici, hammadde ithalatına vergiler konulması yerine, üretim ve yatırım maliyetlerini azaltacak teşvikler uygulanarak korunmalıdır. Plastik hammadde üretimi ihtiyacı karşılamıyorsa, ithalatın önündeki engeller kaldırılmalıdır. Plastik sektörü dış ticaret verilerine bakılmaksızın stratejik yatırımlar içine dâhil edilmeli ve asgari yatırım tutarı 5 milyon dolar olarak belirlenmelidir.

Plastik mamul üretiminde lokal bazda faaliyet göstermenin daha rasyonel olması sebebiyle, plastik sektörü her bölgede en az bir ilde desteklenmelidir. Sektörde nitelikli eleman temini için gerekli tedbirler alınmalıdır.